

Μη φοβηθείτε (πολύ)! Είναι απλά μια πολεμική άσκηση

«Ο πρώτος και μόνος λόγος ανήκει τώρα στους γιατρούς και στην Πολιτεία».
Πρωθυπουργός Κ. Μητσοτάκης, 17-03-2020.

Στατιστική και λίγο από Χούντα

Παγκοσμίως, μέχρι στιγμής, ο ιός με την κορώνα έχει αφήσει πίσω της πάνω από 15.000 νεκρούς και 100.000 θεραπευμένους, ενώ τα κρούσματα ξεπερνούν τις 300.000. Οι αριθμοί αυτοί δεν έχουν καμία σχέση, ακόμη, με όσους μολύνονται ή πεθαίνουν από την εποχική γρίπη κάθε χρόνο: 1 δισ. κρούσματα γρίπης παγκοσμίως, ενώ ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας εκτιμά ότι πεθαίνουν 290.000 έως 650.000 άτομα ετησίως (στην Ευρώπη 60.000 νεκροί). Αυτά είναι νούμερα που προσφέρει, μεταξύ άλλων, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας για να καθησυχάσει, αφού βέβαια χαρακτήρισε τη γρίπη με την κορώνα «πανδημία» και τώρα μπορεί κάθε κράτος να κάνει την πολιτική που γουστάρει. Το εξαιρετικά δύσκολο –και εύφορο για κάθε είδους «σοφία» σε αυτό το περιβάλλον– είναι ότι λαμβάνουν χώρα μπροστά μας εξελίξεις μιας πλανητικής κλίμακας που προκαλούν παραλυτική αδυναμία στην ατομική σκέψη και αστόχαστη προσκόλληση σε σερβιρισμένες απ' το κράτος και τους αξιωματούχους του απόψεις. Οπότε, το πρώτο που μπορούμε να κάνουμε από πλευράς μας είναι να θέσουμε κάποιες μεθοδολογικές ενστάσεις και ερωτήματα του στυλ: πόσο καταλαβαίνουμε και προσπαθούμε να καταλάβουμε τι είναι η στατιστική και οι πίνακες που εμφανίζονται στα μάτια μας καθημερινά; Πόσο εύκολο είναι να μιλήσεις για την πραγματικότητα που ισχύει σε χώρες τόσο διαφορετικές όσο η νότια κορέα, η ιταλία και η Ελλάδα με κοινούς όρους; Από τι πρέπει να ξεκινήσουμε για να καταλαβαίνουμε καλύτερα το όλο; Τα παραπάνω νούμερα είναι ενδεικτικά για το ότι η γρίπη με την κορώνα δεν είναι ό,τι χειρότερο συνέβη στον ανθρώπινο πολιτισμό και ούτε θα εξελιχθεί σε ό,τι χειρότερο. Το παρακάτω κείμενο είναι απόπειρα απάντησης στα ερωτήματα-ενστάσεις μας και δεδομένου ότι αυτό που ζούμε αυτές τις εβδομάδες είναι ένα κατεξοχήν πολιτικό γεγονός, ελάχιστα ιατρικό ή βιολογικό. Για την ακρίβεια, είναι ένα γεγονός που πρέπει να εμφανίζεται ως ιατρικό/βιολογικό αφενός για να 'παραχωρηθεί' το μονοπώλιο του λόγου στο κράτος και την επιστήμη (να έχουν εκείνοι δικαιοδοσία επί των ζώων μας), αφετέρου για να παρουσιαστεί το κράτος ως φορέας-εγγυητής του συλλογικού συμφέροντος.

«Η ιδεολογία είναι η βάση της σκέψης μιας ταξικής κοινωνίας, κατά την πλήρη συγκρούσεων πορεία της ιστορίας. Τα ιδεολογικά γεγονότα ουδέποτε υπήρξαν απλές χίμαιρες, αλλά η διαστρεβλωμένη συνείδηση των πραγματικοτήτων, και ως τέτοια υπήρξαν πραγματικοί παράγοντες που ασκούσαν, με τη σειρά τους μία πραγματικά διαστρεβλωτική επίδραση -και κατά μείζονα λόγο η υλοποίηση της ιδεολογίας... συγγέει στην πράξη με την κοινωνική πραγματικότητα μια ιδεολογία που κατόρθωσε να αναπλάσει όλη την πραγματικότητα κατά το πρότυπό της.»

Κοινωνία του θεάματος, Guy DeBord, 1967, θέση 212.

Ξεκινάμε πάντα από τη δική μας κοντινή πραγματικότητα, αναγνωρίζοντας ταυτόχρονα ότι αυτή δεν είναι παγκόσμια. Βλέπουμε, λοιπόν, κάθε μέρα στην Ελλάδα να πραγματοποιούνται ένα-ένα και δίχως συζήτηση (όπως γίνεται πάντα δηλαδή σε τέτοιες περιπτώσεις) τα πιο τρελά όνειρα των μπάτσων. Βλέπουμε τη ΓΑΔΑ και τα σώματα ασφαλείας να τίθενται επικεφαλής των ερευνών για τη γρίπη με την κορώνα. Βλέπουμε μπάτσους να διώχνουν κόσμο από τα πάρκα στο πλαίσιο της απαγόρευσης κυκλοφορίας που επιβλήθηκε από τις 22 Μαρτίου. Βλέπουμε να συγκαλούνται συμβούλια εθνικής ασφάλειας για τους μετανάστες από την Τουρκία και ταυτόχρονα εθνικά συμβούλια για την εφαρμογή άμεσων μέτρων υιοθέτησης ή περιορισμού ατομικών και κοινωνικών συμπεριφορών που ονομάζονται «αντι-κοινωνικές». Συνειδητοποιούμε ότι η αποπολιτικοποίηση και ο ατομικισμός που καλπάζει (σύμπτωμα του οποίου είναι να φοβάται ο καθένας για την υγεία του και άρα μήπως πεθάνει νωρίτερα «απ' ό,τι πρέπει», χάνοντας τη ζωή του σ' αυτόν τον υπέροχο κόσμο), κουμπώνουν υπέροχα με το ότι τα Εγώ καταπίνονται στον κρατικό λόγο, τα άτομα διαλύονται μέσα σε πειθήνιες μάζες. Ο ατομικός φόβος του θανάτου να υποτάσσεται σε συμβουλές των ΔΙΑΣ και κάτι τύπων με κοστούμια έξω απ' τα Υπουργεία.

Το γενικό διακύβευμα στη συγκυρία –για άλλη μια φορά μέσα σε μια δεκαετία– όπως το καταλαβαίνουμε είναι η ταύτιση «λαού και κράτους», του ελληνικού λαού και κράτους. Αν το 2010-2012, οι Έλληνες έπαιζαν αυτό το παιχνίδι για να βρουν κυβέρνηση, έχοντας μεταξύ δύο κακών επιλογών να διαλέξουν, τη δεξιά και την αριστερά και το 2015 αυτό το παιχνίδι κορυφώθηκε τρώγοντας τα μούτρα τους, σήμερα η εθνική ομόνοια, το κρατικό παιχνίδι φαίνεται να μην έχει κανέναν απολύτως αντίπαλο. Το «πλένε τα χέρια σου και κάτσε σπίτι σου για να 'σαι κοινωνικά υπεύθυνος» είναι το άλλο μισό της επίθεσης στους μετανάστες στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου και τον Έβρο. Η μία ασύμμετρη απειλή κουμπώνει με την άλλη. Πρόκειται στην ουσία για αρκετά συμμετρικές μεταξύ τους κρατικές εντολές. Όξυνση στην εξωτερική πολιτική (στεγνός ρατσισμός ενάντια στους μετανάστες και επιθετικότητα απέναντι στην Τουρκία) και εξασφάλιση της υψηλότερης εσωτερικής συνοχής μέσω των μέτρων του ιού. Οι κρατικές εντολές είναι συμμετρικές γιατί αποσκοπούν στο να σκάσουν οι πάντες, ή έστω αυτά που λέγονται να συμβάλουν στη βελτίωση του κράτους ή να 'ναι ανούσια ευχολόγια. Οι κρατικές εντολές είναι συμμετρικές γιατί θυμίζουν πολεμική άσκηση. Κάπως έτσι θα ήταν σε πόλεμο, πλην του ότι κάποιος θα πηγαίνανε να σκοτωθούν και το δικαίωμα ελευθερίας του λόγου –ακόμα όρθιο– θα είχε καταργηθεί. Έχουμε φτάσει ένα κλικ μακριά κι όλα αυτά βέβαια για χάρη «της δημόσιας υγείας», «απέναντι σε ένα δημόσιο σύστημα υγείας που δεν αντέχει» και για χάρη αντιμετώπισης μιας «υβριδικής πολεμικής κρίσης» για μια χώρα που «δεν αντέχει άλλους ξένους».

Μιλάμε για μια τρομερή συγκυρία από το 1974 και την έναρξη της φάσης μεταπολίτευσης, μιλάμε για την πρώτη ιστορική συγκυρία όπου λαός και κράτος φαίνονται να γίνονται ένα. Μιλάμε για μια τρομακτική καθημερινότητα όπου ο συντονισμός των υπηκόων με τον κρατικό λόγο εμφανίζεται σε τέτοιο βαθμό που τα σικέ μαζικά κλάματα για τον θάνατο παλιών κομμουνιστών ηγετών μοιάζουν σαν καρικατούρες. Τα ρομπότ της Δύσης στην «πανδημία» ξεπερνούν σε γελοιότητα και υποτακτικότητα κάθε μάζα ανθρώπων στις χώρες του Υπαρκτού Σοσιαλισμού, στους άδειους δρόμους, στις μάσκες και τα γάντια τους, στην καχυποψία μεταξύ όλων και

το ρουφιάνεμα, στη νομιμοποίηση της αστυνομίας στους δρόμους και του κρατικού παράγοντα στη δημόσια σφαίρα. Οι δυτικές δημοκρατίες χαμογελούν φασιστικά.

«Ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος είναι ήδη τόσο ολοκληρωτικά αποσπασμένος από την εμπειρία όσο η λειτουργία μιας μηχανής από τις παρορμήσεις του σώματος, το οποίο μόνο σε καταστάσεις ασθένειας τείνει να της μοιάσει. Στον βαθμό που ο πόλεμος δεν εμπεριέχει συνέχεια, ιστορία, το "επικό" στοιχείο, αλλά σε κάθε φάση του ξαναρχίζει ως ένα βαθμό από την αρχή, δεν θα αφήσει πίσω του μια συνεχή, ασυνείδητα διατηρούμενη εικόνα από μνήμης. Παντού, με κάθε έκρηξη, σπάζει το φράγμα υπερερεθισμού, υπό την προστασία του οποίου διαμορφώνεται η εμπειρία, η διάρκεια μεταξύ σωτήριας λήθης και σωτήριας μνήμης. Η ζωή μεταμορφώθηκε σε μια αχρονική διαδοχή από σοκ, ανάμεσα στα οποία χάσκουν τρύπες, παραλυμένα μεσοδιαστήματα. Τίποτε όμως δεν είναι ίσως πιο μοιραίο για το μέλλον από το γεγονός ότι σύντομα κανένας δεν θα μπορεί κυριολεκτικά να σκεφθεί τα πράγματα, διότι κάθε ψυχικό τραύμα, κάθε μη ξεπερασμένο σοκ των επιστρεφόντων είναι μια μαγιά της επόμενης καταστροφής.»

Minima Moralia, Th. Adorno, θέση 33.

Αναρωτιέται κανείς πολλά πράγματα σ' αυτή τη στροφή της ιστορίας. Αν το κράτος σου λέει «μην έρχεσαι στο νοσοκομείο, αν νοσήσεις»· αν σου λέει ταυτόχρονα ότι άνθρωποι της ίδιας πάστας με σένα –απλά διαφορετικής εθνικής καταγωγής– είναι ανεπιθύμητοι και δεν μας κοστίζει τίποτα να τους στοιβάσουμε σε κέντρα κράτησης, να τους σκοτώνουμε στον Έβρο, να καίμε τις παράγκες τους, να τους βάλουμε να δουλέψουν τώρα σε παρατημένα χωράφια και νησιά· αν μια γρίπη είναι ικανή να καταλύσει σε μια βδομάδα μια σειρά δικαιωμάτων και να σε κλείσουν σπίτι σου, ποια είναι τελικά αυτή η χρησιμότητα του κράτους; Αν ο βασικός λόγος αυτο-υπεράσπισης των κρατών αυτών είναι ότι μπορεί κανείς «να καταναλώνει και να ζει ελεύθερα», τι θα συμβεί τώρα που αυτό παίρνεται πίσω; Έχουμε το νου μας για την όξυνση αυτής της πολεμικής άσκησης στο μέλλον. Τον τρόπο που θα προσπαθήσουν να μας περιορίσουν νομικά, ώστε να μη μιλάμε καν. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ω ναι, δεν θα κλείσουν, γιατί αναπαράγουν τόσο τη σύγχυση και τον πανικό, όσο και τους κρατικούς λόγους περί κρίσης.

Δεν είναι η μόνη απορία που έχουμε αυτές τις μέρες. Αναρωτιόμαστε αν όλες αυτές οι τρομερές σάλτσες είκοσι-τριάντα χρόνια τώρα περί κριτικής της πληθυσμιακής στατιστικής έχουν αντικατασταθεί απλά με τα ντετόλ, την ώρα ακριβώς που, εμφανέστερα από ποτέ, ήρθε η ώρα η κριτική των πληθυσμιακών στατιστικών να μπει σε λειτουργία. Αναρωτιόμαστε αν τα τσιτάτα περί Τζιόρτζιο Αγκάμπεν, Μέρι Ντάγκλας και Τζούντιθ Μπάτλερ τώρα που ήρθε στο προσκήνιο μια πραγματική κατάσταση εξαίρεσης και μια μαζική συνθήκη ζώων που αξίζει να βιωθούν ή να πεθάνουν, αντικαταστάθηκαν από κανιβαλισμό, ιδεασμούς μόλυνσης και προφύλαξης, νόρμες πιο νορμάλ κι απ' της κανονικότητας. Αλάνθαστο κριτήριο της αξίας μιας θεωρίας βέβαια είναι το μέτρο της επαφής της με τις υλικές συνθήκες του σήμερα. Αυτό φυσικά δεν έχει να κάνει με τον ίδιο τον Φουκώ και τους άλλους· αμφιβάλουμε αν ο συμπαθητικός κύριος Φουκώ θα χαιρόταν αν έβλεπε τους «οπαδούς του» να συνιστούν σήμερα σε όλο τον πληθυσμό να τηρούν έναν απροσδιόριστο αριθμό μέτρων και να το ονομάζουν αυτό «υπευθυνότητα» για να μη διαδώσουν κάποιον ιό γρίπης, κατηγορώντας ταυτόχρονα τους άλλους μισούς πως όποιος δεν πειθαρχεί στις κρατικές οδηγίες, συνιστά εχθρό του κοινωνικού συνόλου, δυνάμει εσωτερικό εχθρό. Αμφιβάλουμε πολύ.

Αναρωτιόμαστε αν όλος ο φοβερός αντιφασισμός της μεταπολίτευσης αντικαταστάθηκε από ηθικοδιδασκτικές συμβουλές των υπηρεσιών υγείας περί κοινωνικής υπευθυνότητας και ατομικής ευθύνης για να μην «κολλήσει» κανείς τις ευπαθείς ομάδες, δηλαδή άλλη μια στατιστική κατηγορία του πληθυσμού, την οποία σαφώς έχει χεσμένη το κράτος. Αν ο αντιφασισμός που συνηθίσαμε τόσες δεκαετίες, παρά τον διακηρυγμένο ταξικό του προσανατολισμό, δεν βρίσκει σήμερα τις αντιστοιχίες και τις αναλογίες μεταξύ των «αντι-κοινωνικών» της γρίπης και των «αντι-κοινωνικών» που στοχοποίησαν οι Ναζί. Πόσο φτωχή μοιάζει σήμερα η κριτική του κράτους πρόνοιας. Πόσο δυστοπικά κουμπώνουν σήμερα τα μέτρα υπαρφαγής των ατομικών σωμάτων απ' το κράτος με τα συνθήματα των Ναζί όπως το ότι «το σώμα σου ανήκει στο έθνος». Αναρωτιόμαστε αν αυτό το κράτος που πριν ένα μήνα μόλις κατηγορούταν πως πνίγει μετανάστες, οργανώνει φασίστες κ.τ.λ., τώρα αποκτά την τυφλή εμπιστοσύνη, το ίδιοι και η αστυνομία του, οι γιατροί του κτλ. Αναρωτιόμαστε πως μια συνοπτική αντικατάσταση της υγείας από μπατσο-διαχείριση και γραφειοκρατία περνάει απαρατήρητη.

Ποιος ωφελείται;

Μια μεθοδολογική παρατήρηση και πάλι. Πρώτον, η ανάλυση των αιτιών της «κρίσης» του ιού με την κορώνα και το ερώτημα «γιατί τώρα» επιδέχεται μιας μεγαλύτερης συζήτησης την οποία θα αποφεύγαμε να κάνουμε από τώρα, εφόσον δεν έχουμε όλα τα στοιχεία στο δικό μας τραπέζι συνελεύσεων, εφόσον μας ωθεί αναγκαστικά –ως παγκόσμιο ζήτημα– σε δεδομένα και τρόπους συζήτησης με τους οποίους δεν είμαστε εξοικειωμένοι σε ένα συλλογικό επίπεδο. Η στάση «δεν-ξέρω» θεωρούμε ότι είναι πιο τίμια τόσο απ' την αναπαραγωγή του κρατικού λόγου όσο και το «βρίσιμο» όσων προσπαθούν να απεγκλωβιστούν απ' αυτόν. Δεύτερον, γνωρίζουμε ότι μπροστά στην οθόνη του υπολογιστή ή της τηλεόρασης δεν μπορεί να διαμορφωθεί καμία σοβαρή άποψη για τα πράγματα. Δεν θα δώσουμε ούτε τώρα πίστωση σε όλη την 'τρέλα', όλο τον πανικό και όλη τη διανοητική έκπτωση που γνωρίζαμε και από προηγούμενες φάσεις του ζοφερού μας κόσμου. Οι συλλογικότητες που βασίζονται στο διάβασμα, στην αποδελτίωση, στις πολιτικές τους δομές και τη δράση τους έχουν σαφώς βαρύτερη γνώμη από οποιαδήποτε «ατομική» άποψη διαμεσολαβημένη από κλικς.

Μπορούμε, περαιτέρω, με μεγαλύτερη ασφάλεια να πούμε **ποιος ωφελείται από αυτή την κρίση και μπορούμε να πούμε τι κάνουμε εμείς**. Όπως φάνηκε ήδη από τα μέχρι τώρα, έχουμε ένα χοντρό πρόβλημα με την εθνική ομόνοια δίχως αντίλογο που παρατηρούμε να εξελίσσεται και την ταύτιση «λαού και κράτους». Το πρόβλημά μας, όπως το περιγράφουμε παραπάνω, στο πως εμφανίζεται, στο πως εξελίσσεται, στο πως μιλιέται και στο πως δεν αντι-μιλιέται, έχει το όνομα «φασιστική κοινωνία». Αυτό μάλιστα είναι ένα πολύ μεγαλύτερο πρόβλημα –μιας και έτσι αυτή η κοινωνία εμφανίζεται όλο και πιο έτοιμη να συσπειρωθεί γύρω από το κράτος της μπρος σε ένα πολεμικό επεισόδιο. Είναι μάλιστα πολύ μεγαλύτερο πρόβλημα από το ότι η Ελλάδα (και η Ιταλία) στην παρούσα συγκυρία «εκβιάζουν» κατά το σύνθημα, για να πάρουν κάποια λεφτάκια. Και πολύ μεγαλύτερο πρόβλημα από το ότι διάφοροι ανά τη χώρα δεν καταλαβαίνουν γιατί η Ελλάδα και η Ιταλία εφαρμόζουν σκληρή καραντίνα

αποκλεισμού του δημόσιου χώρου, ενώ η Νότια Κορέα, με την υψηλή διάδοση του ιού, όχι. Λέγοντας το τελευταίο, ούτως ή άλλως, πρέπει να έχουμε υπόψη ότι η «κρίση-κορώνα» έχει διαφορετικές εκδοχές και προσαρμογές στο εθνικό πεδίο, πράγμα που πρέπει να μας κρατά σε εγρήγορση. Οι έλληνες υπήκοοι –και οι αριστεροί χέρι-χέρι με τους δεξιούς, μη φοβούμενοι μην κολλήσουν εθνικισμό και ρατσισμό– συναινούν πλήρως στα χουντικά μέτρα του ελληνικού κράτους βάζοντας και πάλι πλάτη στις ελληνικές διαπραγματεύσεις (όπως το κάνανε στις πλατείες το 2011, στο δημοψήφισμα και τις εκλογές και το καλοκαίρι της «προσφυγικής κρίσης» το 2015). Βάζουνε πλάτη στη σειρά μέτρων υπέρ των αφεντικών που ανακοίνωσε ο πρωθυπουργός στις 17 Μαρτίου. Το ποιος ωφελείται από όλα αυτά, λοιπόν, θεωρούμε ότι βγαίνει εύκολα. Το όνομά του αρχίζει από «ελληνικό» και τελειώνει σε «κράτος».

* Τι κάνουμε εμείς απέναντι σ' αυτό; Σε αντίθεση με τα παραδείγματα των αγανακτισμένων στις πλατείες και το δημοψήφισμα, αυτή τη φορά το κράτος εμφανίζεται ενιαίο –ο ΣΥΡΙΖΑ βρήκε απλά να πει ότι στηρίζει την επιστήμη απέναντι στις εκκλησίες. Η διαφορά, λοιπόν, με το 2010-2012 και το 2015 είναι ότι πλέον δεν υπάρχει σχεδόν κανένας αντίλογος, καμία κεντρική αντιπαράθεση ανάμεσα στη δεξιά και την αριστερά του κράτους, έστω ρητορική, έστω για τα μάτια του κόσμου. Αυτό, ως πρωτόγνωρο, σε συνδυασμό με τα μέτρα κατά του ιού (εναντίον μας βασικά), είναι τρομακτικό. Οι υπήκοοι σήμερα που αγκαλιάζουν αυτή την κρατική σύμπνοια δεξιάς κι αριστεράς, έχουν αναλάβει την περιφρούρηση του κρατικού λόγου –που εμφανίζεται ως ιατρικός και επιστημονικός– καταστέλλοντας σε λεκτικό επίπεδο ή συναινώντας να κατασταλεί με πραγματικούς όρους όποιος θα μπορούσε να διαφωνεί. Με λίγα λόγια την προσπάθεια περιορισμού της ελευθερίας του λόγου –ενός εκ των τελευταίων καταφυγίων μας– προσπαθούν να την επιβάλουν οι υπήκοοι σε αυτή τη φάση. Εδώ, λοιπόν, βλέπουμε να επανεμφανίζεται το 'δικαίωμα' ως μια πτυχή του 'υλικού συντάγματος' (που έλεγαν οι Ιταλοί αυτόνομοι). Δηλαδή, το δικαίωμα να συνιστά την ιδεολογική/νομική αποτύπωση ενός υλικού συσχετισμού δύναμης, ως προϊόν ενός ανταγωνισμού την ιστορικότητα του οποίου χρειάζεται να έχουμε υπόψη μας όταν μιλάμε γι' αυτό.

* Από πλευράς μας, συνεχίζουμε να βρισκόμαστε σε τακτικές συνελεύσεις και επικοινωνία. Και σε δημόσιες δράσεις. Συζητάμε με άλλους και άλλες που έχουν τα ίδια προβλήματα και τις ίδιες σκέψεις με εμάς, τις ίδιες πολιτικές συμφωνίες. Αυτό δεν αντικαθίσταται από καμία οθόνη, κανένα κλικ στην «ενδιαφέρουσα είδηση», κανένα διάλογο των πέντε δευτερολέπτων ή των πέντε λεπτών σε τσατ, ποστ και θρεντζ. Δεν είμαστε αρρωστοφοβικές μονάδες μπροστά σε υπολογιστές αλλά μέλη συλλογικών σωμάτων σκέψης, λόγου και δράσης. Τέτοια ήμασταν, τέτοια είμαστε, τέτοια θα είμαστε. Τώρα είναι η ώρα που αυτό μας χρειάζεται όσο ποτέ –και πιστεύουμε ότι καλό θα κάνει και σε άλλους. Σε επίπεδο παρέας προσπαθούμε να καταλάβουμε τον δημόσιο χώρο που μας ανήκει. Ποτέ ίσως δεν ήταν τόσο ριζοσπαστικό το να αράξεις απλά σε παγκάκια και πλατείες.

* Παραδεχόμαστε την αδυναμία μας να μιλήσουμε για ορισμένα που δεν τά 'χουμε ψάξει επαρκώς (π.χ. την ιστορικότητα των κρατικών πολιτικών περί επιδημίας, την παγκόσμια καπιταλιστική κρίση) και συνεχίζουμε να κινούμαστε τόσο με τα ήδη υπάρχοντα πολιτικά μας εργαλεία, αναλυτικά και ιστορικά, όσο και με τον

εμπειρισμό μας. Ξέρουμε, για παράδειγμα, ότι «κρίση» (μεταναστευτική, γρίπης, οικονομική κτλ) ονομάζεται κάτι που το κράτος θέλει να ονομάσει κρίση. Το 2009-2010 που υπολογίζεται μισό εκατομμύριο κόσμος να πέθανε από το SARS κανείς δεν το ονόμασε κρίση και σίγουρα δεν εμφανίστηκε όπως εμφανίζεται σήμερα. Ξέρουμε για παράδειγμα ότι οι υπηρεσίες υγείας στις περιπτώσεις των διαπομπευμένων οροθετικών το 2012 και άλλες δεκάδες περιπτώσεις, μας έδειξαν ένα πρόσωπο και μια λειτουργία η οποία κάθε άλλο παρά μας κάνει να τις εμπιστευόμαστε. Ξέρουμε ότι οι άνθρωποι στη ΓΑΔΑ που φροντίζουν για τη μη διάδοση του ιού, είναι οι ίδιοι που χτυπάνε μετανάστες και τους μαγαλαρώνουν ανά την επικράτεια. Δεν παραθέτουμε καμία είδηση γιατί είναι άφθονες για όποιον/α ενδιαφέρεται. Η παραδειγματική εφαρμογή, πάντως, της αντι-μεταναστευτικής δράσης και των νέων μέτρων ήταν η εκκένωση στις 15 Μαρτίου της κατάληψης μεταναστών στου Γκίνη, στο Πολυτεχνείο. Κράτος παντού, αρρώστια και ντου! Ξέρουμε ότι αυτά που κάνει «ο Ερντογάν» στον Έβρο, τα έκανε «ο Τσίπρας» στην Ειδομένη και συνεπώς κανείς *υβριδικός* ή άλλος πόλεμος δεν συμβαίνει. Ξέρουμε –και το βλέπουμε σήμερα στα τέρματα– πως ό,τι δεν ταιριάζει στον κρατικοδίαιτο πανικό των κρατικών υπηκόων διαβάζεται σαν «συνωμοσιολογία» (sic) – ίσως αν ζούσαν το '42 όλοι ετούτοι και το Άουσβιτς να ήταν *συνωμοσιολογία* για αυτούς όπως ήταν και για πολλούς άλλους. Ξέρουμε ότι η διαχείριση του πληθυσμού γίνεται πάνω σε πραγματικές επιδημίες, η κατάσταση εξαίρεσης θέλει μια πιστευτή απ' όλους αφορμή. Φυσικά, τα κράτη έχουν δείξει ιστορικά –και καθόλου συνωμοσιολογικά αλλά με εξαιρετική ικανότητα εξύφανσης συνωμοσιών, π.χ. στον εμπρησμό του Ράιχσταγκ το 1933¹ – ότι αν δεν υπάρξει πραγματική αφορμή, μπορούν και να τη φτιάξουν εκ του μηδενός. Δεν είναι πάντα αυτή η περίπτωση φυσικά, όμως στην τελική εμείς (οι πολιτικοποιημένοι εμείς) που δεν ξέρουμε το χριστό μας από λεπτομέρειες, την ώρα που τρέχουν τα πράγματα, δεν μπορούμε να καταλαβαίνουμε παρά το ποιος ωφελείται και τι παθαίνουμε εμείς συλλογικά. Ξέρουμε ότι όσα είπαμε στις περιπτώσεις των διαπομπευμένων οροθετικών του 2012 ή της δολοφονίας του Ζακ το 2018 ισχύουν. Οι «κίνδυνοι μόλυνσης», οι υγιεινιστικές ιδεολογίες και οι αντιλήψεις περί καθαρών κοινωνικών σωμάτων είναι ένα μάτσο ρατσιστικά σκατά στο στόμα του κράτους.

* Τέτοια πράγματα μπορούμε να καταλάβουμε, έχοντας διαβάσει λίγη ιστορία και μισώντας εκ βαθέων το κράτος μας. Τέτοια είναι τα εργαλεία μας, εμπειρικά, ιστορικά και πολιτικά –βασισμένα σε σώρευση συλλογικής μνήμης, γραπτών κειμένων και συζητήσεων. Ξέρουμε ότι η στατιστική είναι μια κρατική υπηρεσία για την υποβοήθηση των σκοπών του έθνους, είναι μια αστυνομική επιστήμη. Ξέρουμε ότι τα μαθηματικά τους, με τις καμπύλες τους και τα κέρατά τους, είναι μια επιστημονική εκδοχή, όχι η *Επιστήμη*, ξέρουμε ότι οι σχέσεις επιστήμης και εκκλησιών δεν ήταν ιστορικά ούτε είναι σήμερα εξορισμού αντιπαραθετικές, και ξέρουμε ότι το να τις εμφανίζει κανείς έτσι σήμερα τον οδηγεί είτε να δίνει τροφή

¹ [“Newly uncovered testimony casts doubt on Nazi Reichstag fire claims”](#), 27-07-2019, *DW*. Ο εμπρησμός του γερμανικού κοινοβουλίου αποτέλεσε την αφορμή για να πάρει ο καγκελάριος Χίτλερ την εξουσία με υπερ-εξουσίες στη χώρα και να ξεπαστρέψει κάθε αντίθετη φωνή, αποδίδοντας τον εμπρησμό του Ράιχσταγκ στους κομμουνιστές. Μετά από ένα μήνα τρομοκρατίας των S.A. κήρυξε εκλογές στις οποίες ουσιαστικά επικράτησε χωρίς πρόβλημα επί των αντιπάλων του, με τη βοήθεια ενός συντηρητικού κόμματος. Μετά από λίγες μέρες η Γερμανία κηρύχθηκε μονοκομματικό κράτος με το φόβητρο της *τρομοκρατίας* και ξεκίνησε η δωδεκαετής βασιλεία του Γ' Ράιχ.

(ξανά) στην αριστερά του κράτους, είτε να βερμπαλίζει μεσοπέλαγα με «επαναστατικό λόγο» του 18^{ου} αιώνα την ώρα που οι φασίστες του βαράνε την μπροστινή πόρτα.

* Αν καιγόμαστε να ανοίξουμε το στόμα μας για τη νότια κορέα και την ιταλία, ας παραδεχτούμε την ασχετοσύνη μας άφοβα. Ας διαβάσουμε ένα σκασμό πράγματα, ας έρθουμε σε επαφή με το πώς αντιμετωπίζονται τα θέματα αυτά στις χώρες αυτές πριν τον Ιανουάριο του 2020. Ας αναγνωρίσουμε ότι σε κάθε χώρα συμβαίνουν διαφορετικά πράγματα και υπάρχουν ιδιαίτεροι λόγοι να συμβαίνει αυτό – στην Αλβανία και το Μαρόκο βγήκαν στρατιωτικά οχήματα στους δρόμους. Η Ουγγαρία καταργεί το κοινοβούλιό της και η κυβέρνηση αποκτά υπερ-εξουσίες για το 2020, απελαύνοντας «αντι-κοινωνικούς» Ιρανούς φοιτητές. Πολλές χώρες στον κόσμο δεν έχουν πάρει ακόμα καν μέτρα, εκτός Ευρώπης. Το κλασικό ένστικτο ενός που δεν θέλει τον πανικό λέει να πάμε να δούμε πόσοι κολλάνε γρίπη και πεθαίνουν –ποιοι πληθυσμοί και τι ηλικίες είναι αυτοί– σε μια εποχική γρίπη ή σε προηγούμενες «κρίσεις», είτε ονομάστηκαν είτε δεν ονομάστηκαν «κρίσεις», στο ιταλικό περιβάλλον. Ας δούμε ποια είναι η ιστορία του ιταλικού κράτους, πως έχει διαχειριστεί “τους ξένους του”, ποια είναι η θέση του ιταλικού κράτους στον παγκόσμιο διακρατικό ανταγωνισμό, στην ευρωπαϊκή ένωση κ.τ.λ. Είμαστε σίγουροι ότι εκεί θα ανακαλύψουμε πράγματα και θάματα!

* Ο τρόπος που εξελίσσεται αυτή η κρίση συνιστά και μια ευθεία επίθεση στον δημόσιο χώρο. Παιδικές χαρές, γήπεδα και πάρκα κλειδώθηκαν. Η παρουσία μας στο δημόσιο χώρο αμφισβητείται ολοένα και περισσότερο καθώς οι υπηρέτες του κράτους με τους μπλε φάρους κάνουν τις μοναχικές τους βόλτες αμέριμνοι στους δικούς μας, στην πραγματικότητα, χώρους. Δεν ήταν ποτέ κάποιου είδους «πρόταγμα» να μαζεύομαστε σε μαγαζιά και να τα λέμε, αλλά δεν συμβαίνει το ίδιο με τις πλατείες και τα παγκάκια. Θυμόμαστε ότι ο έλεγχος του δημόσιου χώρου (ποιοι/ποιες και πως θα υπάρχουν εκεί) είναι ένα από τα συνεχή, συγκροτητικά επίδικα του ελληνικού κράτους. Εκεί υπάρχει ένα επίδικο και για εμάς ‘γι’ αυτό το λόγο, εξάλλου, μας βομβαρδίζουν συνεχώς με την ‘ατομική ευθύνη της κυκλοφορίας στο δρόμο’. Καταλαβαίνουμε, δηλαδή, ότι αυτές τις μέρες, αυτές τις ώρες, η διεκδίκηση της ύπαρξής μας στο δημόσιο χώρο είναι ένα πεδίο μάχης πρόσφορο για αμφισβήτηση του κρατικού μονοπωλίου. Ήδη κάποιοι σύντροφοι και συντρόφισσες, ομάδες δηλαδή, στην Αττική, αμφισβητούν οργανωμένα με πετυχημένο τρόπο το μονοπώλιο της αστυνομίας στο δημόσιο χώρο, δίνοντας το αυτονόητο παράδειγμα της μη αναβολής οργανωμένων εκδηλώσεων. Οφείλουμε να περιφρουρήσουμε τη βούληση και τη δυνατότητά μας να είμαστε στο δημόσιο χώρο, οργανωμένα.

* Να πούμε και τα αυτονόητα; Σε ατομικό επίπεδο παίρνουμε τα μέτρα προφύλαξης που παίρναμε και μας μάθανε οι μανάδες μας ή οι θείες μας ή οι γιαγιάδες μας απ’ όταν ενηλικιώνομασταν ακόμα, σαν ανθρώπινα θηλαστικά. Ξέρουμε ότι όλο ετούτο συνδέεται με την ιστορική και κοινωνική διαδρομή που πήραν οι γνώσεις περί της υγείας και των σωμάτων μας όταν αυτές έγιναν μονοπώλιο του κράτους από τις προηγούμενες εκδοχές τους. Παραμένουν, ωστόσο, σε ένα μεγάλο βαθμό ακόμα αρμοδιότητα της (απλήρωτης) γυναικείας εργασίας. Το κάθε τι έχει την καταγωγή του. Από εκεί έχουμε μάθει ότι όταν αρρωσταίνουμε, καθόμαστε σπίτι και λυπόμαστε που δεν μπορούμε να πάμε στη συνέλευση, γιατί πρέπει να ξεκουραστούμε. Από εκεί

έχουμε μάθει πολλά. Και η αλήθεια είναι ότι και πολλοί κοινωνικοί και πολιτικοί μας πρόγονοι έχουν νοσήσει και τους έχουμε θρηνήσει στο παρελθόν, χωρίς να χρειαστεί κανένα κράτος να μας πει ότι λεγόμαστε/λέγονταν «ευπαθείς ομάδες». Γιατί αυτόν τον κόσμο τον διατρέχουν διαιρέσεις πολύ παλιότερες και βαθύτερες από τις «ευπαθείς ομάδες» και τους «αντικοινωνικούς». Είμαστε στατιστικές μονάδες για το κράτος μέσα σε όλη την κλίμακα του κανονικού θανάτου στον καπιταλισμό και την παλεύουμε με όρους που φτιάχτηκαν πολύ πριν την «κρίση», για μερικούς και μερικές πολύ πριν γεννηθούμε. Ζούμε με λίγα λεφτά, είμαστε σε σκατοδουλειές με άγχος, κάποιιοι τώρα χωρίς δουλειές και ξέρουμε ποιον ωφελεί αυτό. Είμαστε με χαρτιά ή με ταυτότητες, ανώμαλες υπάρξεις και άρα εγγύτερα σε κάθε βία του όχλου και του κράτους του. Είμαστε άρρωστοι και υγιείς σε έναν άρρωστα κανονικό κόσμο. Ζούμε σ' έναν καπιταλιστικό κόσμο που έχει χωριστεί με εθνικά σύνορα (δηλαδή ένοπλη ισχύ και πατριωτικές υλικότατες αφηγήσεις). Και, ταυτόχρονα, είμαστε κυρίως υποκείμενα με βούληση, με προθέσεις, με ιστορία, με δράση, δεν είμαστε εδώ μόνο για να παθαίνουμε αυτά που άλλοι «προβλέπουν» σε παγερές στατιστικές, δεν είμαστε εδώ για να πεθαίνουμε στο πλαίσιο κρατικών σχεδίων με ηλίθια ονόματα, στο αρχιπέλαγος μιας φασιστικής κοινωνίας. Το ξέρουμε ότι είναι κι άλλες, κι άλλοι σαν κι εμάς, είναι καχύποπτες και καχύποπτοι απέναντι σε όλα αυτά που ζούμε αυτές τις μέρες και μπορούν καλύτερα ή χειρότερα να εκφράσουν τα όσα δεν τους κολλάνε καλά σ' όλο αυτό. Και υπό το βάρος μιας ασθένειας, νέας ή παλιάς, μιας γρίπης ή κάτι σοβαρότερου, ή του μαζικού πανικού, ή της κρύας γλώσσας του κράτους όταν μας διαβάξει τα νέα μέτρα, είναι η σκέψη τους και η σκέψη μας, το μυαλό μας, που δέχεται επίθεση. Ας μην τους κάνουμε τη χάρη να τραφούν απ' το φόβο μας.

Αντιφασιστικό περιοδικό 0151 // 0151@espiv.net